

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ กรณี ศึกษา ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยใช้แบบสอบถาม สำหรับประชาชนในตำบลเวียง จำนวน 270 คน ผลการศึกษาวิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
5. การรับรู้ข่าวสารของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
6. ปัญหาและอุปสรรคของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

4.1.1 ด้านภูมิศาสตร์

1) ที่ดังและอาณาเขตตั้งอยู่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอเชียงคำ มีพื้นที่ทั้งหมด 10,017 ไร่

อาณาเขต ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลเจดีย์คำ

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลฝ่ายหลวงและตำบลหุ่งผาสุข

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลฝ่ายหลวง

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลนวย่วน

2) กรรมนาคม ตำบลเวียงมีเส้นทางกรรมนาคมจากอำเภอ ถึงตำบล และหมู่บ้านที่ส南北 จำนวน 2 เส้นทาง คือ

2.1)เส้นทางหลวงหมายเลข 1148 จากอำเภอเชียงคำ อำเภอท่าวังผา

จังหวัดน่านผ่านตำบลหย่วน ระยะทาง 4 กิโลเมตร

2.2)ถนนสาย รพช. จากอำเภอ ผ่านตำบลหย่วน ระยะทาง 4

กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทาง 6 นาที

3) การปักครองโครงสร้าง ลักษณะการตั้งบ้านเรือนของประชากรแต่ละหมู่บ้านจะรวมตัวกันเป็นกราะๆ กดตามพื้นที่ราบไปลักษณะอย่างหลังน้ำที่สำคัญ เพื่อความสะดวกต่อการประกอบอาชีพและการคมนาคม ซึ่งแต่ละหมู่บ้านส่วนใหญ่จะมีพื้นที่ติดต่อกันมีการรวมกันในระบบเครือญาติ และมีระบบประเพณีร่วมธรรมท่องถินที่คล้ายๆ กัน

ครัวเรือนประชากรทั้งหมด 1,567 ครัวเรือน ประชากร 6,054 คน
แยกเป็นชาย 3,045 คน หญิง 3,009 คน

4.1.2 สภาพพื้นที่และภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบสม่ำเสมอและบางส่วนเป็นพื้นที่ลาดเทจากด้านทิศตะวันออกและการเกษตรยังน้ำฝนเป็นหลัก

ลักษณะดิน

ลักษณะดินเป็นดินชุ่ด หางดง เชียงราย ประเภทเกิดในที่สูง ดินชุ่ดพาน ลักษณะเป็นดินเล็กถึงเล็กมาก การระบายน้ำค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นดินเหนียว ปนทรายเป็นดินร่วนปนดินเหนียว สีพื้นเป็นสีเทา พืชที่เหมาะสม คือ ทำนาข้าว แต่หลังการเก็บเกี่ยวข้าวสามารถปลูกพืชฤดูแล้งนอกฤดูกาลและพืชผักอายุสั้นได้

สภาพอากาศ

ฤดูภูมิและความชื้นสัมพันธ์จะมีอากาศร้อนในช่วงฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนมิถุนายน อุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน และเริ่มลดลง เมื่อเข้าสู่ต้นฤดูฝน ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน และอากาศจะเริ่มเย็นลงเรื่อยๆ จนถึงเข้าสู่เดือนตุลาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงฤดูฝน อากาศจะมีความชื้นสัมพันธ์สูงกว่าฤดูอื่นๆ และจะมีความชื้นสัมพันธ์ต่ำ ในฤดูหนาว และฤดูร้อน โดยเฉพาะในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม

แหล่งน้ำที่สำคัญ

ระบุแหล่งน้ำที่สำคัญ และพื้นที่ใช้ประโยชน์พร้อมชนิดพืช ทำบลเรียง มีแหล่งน้ำธรรมชาติ 1 สาย คือลำน้ำลาว ในแม่น้ำจากทางด้านทิศตะวันออกของตำบลผ่านตำบลแม่ล้า ตำบลฝายกวาง เข้าสู่ตำบลเรียง สามารถใช้ประโยชน์ในฤดูฝน โดยเฉพาะการปลูกข้าวนาปี คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 7,617 ไร่ และใช้เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง หลังการเกี่ยวข้าว เนื่อง พืชผัก พืชไร่อายุสั้น (ถั่วถั่ว, ถั่วเหลือง, ข้าวโพดฝักสด, กระเทียม, หอมแดง ฯลฯ ประมาณ 500 ไร่)

4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		139	51.5
หญิง		131	48.5
อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี		72	31.9
21-30 ปี		44	16.3
31-40 ปี		86	26.7
41-50 ปี		46	17.0
51-60 ปี		17	6.3
มากกว่า 60 ปี		5	1.9
ระดับการศึกษา			
ไม่เคยได้รับการศึกษา		1	0.4
จบต่ำกว่าชั้นประถมปีที่ 4		19	7.0
จบชั้นประถมปีที่ 4-6		108	40.0
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		51	18.9
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 หรือระดับอาชีวศึกษา		63	23.3
จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า		14	5.2
จบระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า		14	5.2
จำนวนสมาชิกในครอบครัว			
2 คน		21	7.8
3 คน		55	20.4
4 คน		101	37.4
5 คน		59	21.9
มากกว่า		34	12.6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ			
รับจ้างทั่วไป	81	30.0	
เกษตรกรรม	54	20.0	
ค้าขาย	37	13.7	
รับราชการ	20	7.4	
พนักงานบริษัทเอกชน	12	4.4	
อื่นๆ	66	24.4	

ตารางที่ 1 แสดงเพศ ส่วนใหญ่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.5 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 48.5

การที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง พบว่าหัวหน้าครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และตัวแทนส่วนหนึ่งเป็นเพศหญิง จึงทำให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีเพศชายในสัดส่วนที่มากกว่า

อายุ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มา居ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.9 และกลุ่มอายุระหว่าง 41 – 50 ปีกับ 21-30 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 17.0 และ 16.3 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอายุระหว่าง 51-60 ปี กับมากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.3 กับ 1.9

ระดับการศึกษา ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนหนังสือจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาเป็นผู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 หรือเทียบเท่าร้อยละ 23.3 นอกจากนี้เป็นผู้ที่เรียนจบชั้นต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 เช่น ระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ส่วนผู้ไม่ได้เรียนหนังสือมีร้อยละ 0.4

ตามตารางที่ 1 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษามีความสอดคล้องกับอายุของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ ระบบการศึกษาภาคบังคับในระยะเวลาที่ผ่านมา คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงแม้รัฐจะมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ก็ตาม

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป เรียนหนังสือเพียงระดับภาคบังคับหรือต่ำกว่าภาคบังคับ ทั้งนี้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในเขตชนบท จึงมีโอกาสศึกษาต่อได้น้อยเนื่องจากต้องใช้แรงงานประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกรรมจึงต้องอาศัยแรงงานช่วยครอบครัวประกอบอาชีพ และไม่มีเวลาทำงานมากพอ จึงไม่มีโอกาสศึกษาต่อมากนัก

สมาชิกในครัวเรือน ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.4 มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 59 กับ 55 มีสมาชิกในครัวเรือน 5 กับ 3 คน โดยสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 2 คน และสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 6 คน

จากการข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ครัวเรือนของประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกอยู่ในระหว่าง 3-4 คน ซึ่งในจำนวนนี้ได้ร่วมผู้เป็นพ่อแม่และแม่ร่วมอยู่ด้วย แล้วพบว่าภายในครอบครัวมีบุตรประมาณ 2 คน ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การศึกษาด้วยความจำเป็นพื้นฐาน ซึ่งระบุว่าคู่สมรสมีบุตรไม่เกิน 2 คน

อาชีพ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.0 ประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป รองลงมาคือ ร้อยละ 24.4 กับส่วนอาชีพพนักงานบริษัท เอกชน น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 4.4

จากการข้อมูลจะเห็นได้ว่า อาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในตำบลเชียง จะประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกรรม ส่วนอื่น ๆ ที่มี จำนวนและค่าร้อยละ เท่ากัน ก็จะเป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่นั่นเอง และกลุ่มอาชีพที่มีประชาชนทำอยู่น้อยสุดคือ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตร่องรอยของประชาชนในชนบทมากเท่าไร จึงมีประชาชนเลือกน้อย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามประเภทของแหล่งข่าวสารเกี่ยวกับอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

แหล่งข่าวสาร	ความตื้นของการได้รับข่าวสาร(ครั้ง/เดือน)			
	1 – 2 ต่อเดือน	3 – 4 ต่อเดือน	5 – 6 ต่อเดือน	ไม่เคยได้รับ
โทรทัศน์	77 (28.5)	83 (30.7)	75 (27.8)	235 (87.0)
เอกสารนั้นสือพิมพ์	110 (40.7)	67 (24.8)	36 (13.3)	213 (78.8)
วิทยุ	112 (41.5)	47 (17.4)	39 (14.4)	198 (73.3)
หนังสือพิมพ์	94 (34.8)	32 (11.9)	7 (2.6)	133 (49.3)
ป้ายประกาศ	127 (47.0)	44 (16.3)	15 (5.6)	186 (68.9)
เพื่อนบ้าน	123 (45.6)	39 (14.4)	15 (5.6)	177 (56.6)
เจ้าหน้าที่รัฐ	98 (36.3)	37 (13.7)	5 (1.9)	140 (51.9)
อื่นๆ	55 (20.4)	15 (5.6)	10 (3.7)	80 (29.7)

จากตารางที่ 2 การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โดยเมื่อพิจารณาแยกตามประเภทแหล่งข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ พบร่วม ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.0 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ได้รับข้อมูลข่าวสารจาก เอกสารนั้นสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 78.8 วิทยุ คิดเป็นร้อยละ 73.3 และได้รับข้อมูลข่าวสารจากป้ายประกาศ คิดเป็นร้อยละ 68.9 ส่วนข้อมูลข่าวสารที่ได้รับน้อยที่สุด จากสื่ออื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 29.7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อ
การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการ อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
1. งานอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเป็นของหน่วยงานรัฐ เป็นผู้ดำเนินการ	0.34	0.47	ปานกลาง
2. การตัดไม้ทำลายป่าเท่ากันทำลายทรัพยากร น้ำ เช่นกัน	0.95	0.22	มาก
3. การสร้างฝายกักเก็บน้ำ เป็นการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ	0.93	0.26	มาก
4. น้ำที่ใช้แล้วจากครัวเรือนไม่สามารถนำมารีไซค์ ได้อีก	0.30	0.46	น้อย
5. การใช้น้ำอย่างประยุต์ สามารถช่วยแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนน้ำได้	0.95	0.21	มาก
6. การปลูกป่าต้นน้ำ เป็นการช่วยอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ วิธีนี้	0.97	0.16	มาก
7. การกักเก็บน้ำในถุงผนังจะสามารถลดปัญหา การขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งได้	0.96	0.20	มาก
8. การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำคือการเก็บน้ำไว้ไม่ให้ ใช้เพื่อการได้ ทั้งสิ้น	0.16	0.37	น้อย
9. การปลูกพืชคุณดิน เป็นการลดการขยายตัว ของน้ำผิวดิน	0.88	0.32	มาก
10. การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ ช่วยลดการขยายตัวของ ต้นไม้ และน้ำให้ผิวดิน	0.53	0.50	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
11. การใช้น้ำอย่างพอเพียงเป็นวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำวิธีหนึ่ง	0.93	0.26	มาก
12. การให้น้ำเพื่อระบบห้องเดินทางให้น้ำอย่างประหยัดวิธีหนึ่ง	0.89	0.31	มาก
13. การขับน้ำด้วยฝักบัวช่วยประหยัดน้ำกว่าการขับน้ำโดยใช้ตักน้ำขับ	0.49	0.50	ปานกลาง
14. น้ำตามธรรมชาติไม่มีวันหมดไป	0.27	0.45	น้อย
15. การสร้างอ่างเก็บน้ำเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำให้ประชาชนของรัฐ	0.94	0.24	มาก
16. การวางแผนปลูกพืชก่อนทำการเพาะปลูกเป็นการลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ	0.85	0.36	มาก
17. การปลูกข้าวปีละ 1 ครั้ง เป็นวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำวิธีหนึ่ง	0.74	0.44	มาก
18. การกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำวิธีหนึ่ง	0.81	0.40	มาก
19. ประชาชนสามารถช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้งานของรัฐ	0.81	0.40	มาก
20. การชุดสระเพื่อกักเก็บน้ำ ไว้มากร สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้วิธีหนึ่ง	0.83	0.38	มาก

จากตารางที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหนักอย ได้แก่ การปลูกป่าต้นน้ำ เป็นการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำวิธีหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.97 การกักเก็บน้ำในถุงผนจะสามารถลดปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.96 การตัดไม้ทำลายป่า

เท่ากับทำลายทรัพยกรน้ำเช่นกัน และ การใช้น้ำอย่างประหด สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 0.95 การสร้างช่องเก็บน้ำเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำให้ประชาชนของรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 การสร้างฝายกักเก็บน้ำเป็นการอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำ และการใช้น้ำอย่าง พอกเพิ่มเป็นวิธีการอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำวิธีหนึ่ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 0.93 การให้น้ำพืชระบบท่อนยดเป็นการใช้น้ำอย่างประหดวิธีหนึ่งการปลูกพืชคลุมดินเป็นการลดการขยายตัว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.88 การวางแผนปลูกพืชก่อนทำการเพาะปลูกเป็นการลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.85 การขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำ ให้มากๆ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้วิธีหนึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.83 การจำกัดวัชพืชในแหล่งน้ำเป็นการอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำวิธีหนึ่ง และประชาชนสามารถช่วยอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำได้โดยไม่ต้องพึ่งหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 0.81 การปลูกข้าวปีละ 1 ครั้ง เป็นวิธีการอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำวิธีหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.74

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การตัดแต่งกิ่งต้นไม้ช่วยลดการขยายตัวของต้นไม้และน้ำใต้ผิวดินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.53 การขุดน้ำด้วยฝักบัวช่วยประหดน้ำก่อนการอาบน้ำโดยใช้ตักน้ำอาบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.49 งานอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำเป็นของหน่วยงานรัฐเป็นผู้ดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ น้ำที่ใช้แล้วจากครัวเรือนไม่สามารถนำมาใช้ได้อีก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.30 น้ำตามธรรมชาติไม่มีวันหมดไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 และ การอนุรักษ์ทรัพยกรน้ำคือการเก็บน้ำไว้ในไห้เพื่อการได้ฯ ทั้งสิ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16

4.3 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

จากข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 20 ข้อ โดยการให้คะแนน ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน คะแนนเต็ม 20 คะแนน เมื่อนำมาเทียบเกณฑ์ระดับคะแนนได้ดังนี้

ตารางที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

คะแนนความรู้ความเข้าใจ	ระดับ
คะแนน 15 – 20	มีความรู้มาก
คะแนน 7 – 14	มีความรู้ปานกลาง
คะแนน 0 – 6	มีความรู้น้อย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้มาก	137	50.74
ความรู้ปานกลาง	131	48.52
ความรู้น้อย	2	0.74
รวม	270	100.00

ผลจากการแจกแจงข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจของ ประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.74 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.52 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยเพียงร้อยละ 0.74

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ พบร่วมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ตารางที่ 6 แสดงค่ามัชณิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	137	13.07	8.21
ความรู้ปานกลาง	131	12.83	7.69
ความรู้น้อย	2	7.50	3.53
รวม	270	12.91	7.93

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.07 ของลงมากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.83 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.50

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	F.
				Ratio	Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	62.96	31.48	0.49	0.60
ภายในกลุ่ม	267	16884.07	63.23		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

จากตารางที่ 6 และ ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบร่วมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 8 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการ
ประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้
ความเข้าใจ**

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	8	6.64	5.26
ความรู้ปานกลาง	99	6.79	5.03
ความรู้น้อย	163	6.00	2.82
รวม	270	6.71	5.13

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.79 รองลงมากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.64 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.00

**ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในประสานงานในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ**

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	2.42	1.21	0.04	0.95
ภายในกลุ่ม	267	7080.61	26.51		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

จากตารางที่ 8 และ ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชน พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 10 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	8	14.20	6.74
ความรู้ปานกลาง	99	14.42	5.38
ความรู้น้อย	163	8.00	4.24
รวม	270	14.26	6.11

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.42 รองลงมากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.20 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.00

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

◎ แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	82.14	41.07	1.10	0.33
ภายในกลุ่ม	267	9964.18	37.32		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

จากตารางที่ 10 และ ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 12 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	8	14.76	6.22
ความรู้ปานกลาง	99	15.06	5.12
ความรู้น้อย	163	9.50	7.77
รวม	270	14.87	5.72

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.06 รองลงมากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.76 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.50

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	64.31	32.15	0.98	0.37
ภายในกลุ่ม	267	8751.40	32.77		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

จากตารางที่ 12 และ ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชน พบร่วมกับ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 ปัจจัยด้านอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ตารางที่ 14 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการปฏิรักษาหรืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
รับจ้าง	81	13.07	7.67
เกษตรกรรม	54	12.53	8.79
ค้าขาย	37	13.86	8.74
รับราชการ	20	15.30	8.37
พนักงานบริษัทเอกชน	12	15.41	8.32
อื่นๆ	66	11.31	6.66
รวม	270	12.91	7.93

จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิรักษาหรืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.41 รองลงมากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.30 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.53 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.31

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการปฏิรักษาหรืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	F.
				Ratio	Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	400.30	80.06	1.28	0.27
ภายในกลุ่ม	264	16546.74	62.68		

หมายเหตุ : $P > 0.05 =$ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 14 และตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามอาชีพของประชาชนที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแทรกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 16 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
รับจ้าง	81	6.14	4.45
เกษตรกรรม	54	7.14	5.51
ค้าขาย	37	5.86	4.95
รับราชการ	20	8.35	5.68
พนักงานบริษัทเอกชน	12	7.91	6.08
อื่นๆ	66	6.81	5.32
รวม	270	6.71	5.13

จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแทรกต่างกันที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพ อาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.35 รองลงมาอยู่กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.91 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.41 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ รับจ้าง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.81

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	13.39	26.88	1.02	0.40
ภายในกลุ่ม	264	6948.64	26.32		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

จากตารางที่ 16 และตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามอาชีพของประชาชนที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 18 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
รับจ้าง	81	1.04	6.21
เกษตรกรรม	54	14.81	5.89
ค้าขาย	37	13.10	7.01
รับราชการ	20	12.75	4.38
พนักงานบริษัทเอกชน	12	18.25	4.2
อื่นๆ	66	14.45	6.08
รวม	270	14.26	6.11

จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.25 รองลงมากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.81 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.45 สำหรับอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.75

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	308.44	61.69	1.67	0.14
ภายในกลุ่ม	264	9737.88	36.88		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

จากตารางที่ 18 และตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามอาชีพของประชาชนที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 20 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
รับจ้าง	81	14.51	5.77
เกษตรกรรม	54	15.89	6.50
ค้าขาย	37	15.29	5.39
รับราชการ	20	13.05	4.78
พนักงานบริษัทเอกชน	12	17.08	5.35
อื่นๆ	66	1.39	5.39
รวม	270	14.87	5.72

จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีส่วนร่วมผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.08 รองลงมาถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.88 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.88 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.05

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่น	2	212.80	42.56	1.30	0.26
ภายในกลุ่ม	264	8602.90	32.58		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

จากตารางที่ 20 และตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วม ผลประযุชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามอาชีพของประชาชนที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมผลประยุชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 การรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

จากข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชน ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งหมด 24 ข้อ โดยการให้ตัวเลือก 3 ตัวเลือก ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง เคยได้รับข่าวสารความถี่ 1-2 ครั้ง/เดือน ให้คะแนน 1 คะแนน กลุ่มตัวอย่าง เคยได้รับข่าวสารความถี่ 3-4 ครั้ง/เดือน ให้คะแนน 2 คะแนน กลุ่มตัวอย่าง เคยได้รับข่าวสารความถี่ 5-6 ครั้ง/เดือน ให้คะแนน 3 คะแนน สำหรับกลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับข่าวสาร ให้คะแนน 0 คะแนน คะแนนเต็ม 24 คะแนน เมื่อนำมาเทียบ เกณฑ์ระดับคะแนนได้ดังนี้

ตารางที่ 22 ระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

การรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	ระดับ
คะแนน 17 – 24	การรับรู้ข่าวสารมาก
คะแนน 9 – 16	การรับรู้ข่าวสารปานกลาง
คะแนน 0 – 8	การรับรู้ข่าวสารน้อย

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเกี่ยวกับการอนุรักษ์

การรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้ข่าวสารมาก	8	2.96
การรับรู้ข่าวสารปานกลาง	99	36.67
การรับรู้ข่าวสารน้อย	163	60.37
รวม	270	100.00

จากตารางที่ 16 และตารางที่ 17 ผลจากการแจกแจงข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 60.37 รองลงมา มีการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.67 และมีการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในระดับมากเพียงร้อยละ 2.96

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชน พบร่วมกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชนต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ตารางที่ 24 แสดงค่ามัธยมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการรับรู้ข่าวสาร

ระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	8	18.75	5.14
ความรู้ปานกลาง	99	15.61	8.14
ความรู้น้อย	163	10.98	7.30
รวม	270	12.91	7.93

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.75 รองลงมาถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในภูมิภาคปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.61 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.98

**ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ
อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชน**

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	F. Ratio	Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	1600.15	800.07	13.91		0.00
ภายในกลุ่ม	267	15346.88	57.47			

หมายเหตุ $P < 0.05$ = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 24 และตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบร้า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทำการเปรียบเทียบแบบเชฟเฟ่ (Scheffe's test) โดยทดสอบว่ากลุ่มย่อยที่แตกต่างกันเพิ่มเติม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสูง มีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำปานกลาง สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแตกต่างกันการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 26 แสดงค่ามัธยมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการ
ประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ**

ระดับการรับรู้ข่าวสารด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	8	6.00	4.56
ความรู้ปานกลาง	99	8.78	5.23
ความรู้น้อย	163	5.49	4.69
รวม	270	6.71	5.13

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.78 รองลงมาคุณตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับสูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.49

**ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ**

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	673.75	336.87	14.03	0.00
ภายในกลุ่ม	267	6409.28	24.00		

หมายเหตุ $P < 0.05$ = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 26 และตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชน พบร่วมว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันจะมี

ระดับการมีส่วนร่วมในการในประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทำการเปรียบเทียบแบบ เชฟเฟ่ (Scheffe's test) โดยทดสอบว่ากลุ่มย่อยที่แตกต่างกันเพิ่มเติม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสูงระดับการมีส่วนร่วมในการในประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำปานกลางต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อย สูปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแตกต่างกันการระดับการมีส่วนร่วมในการในประสานงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 28 แสดงค่ามัธยมินิเมตริกและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ

ระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
ความรู้มาก	8	15.00	3.02
ความรู้ปานกลาง	99	16.94	5.35
ความรู้น้อย	163	12.60	6.09
รวม	270	14.26	6.11

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.94 รองลงมาอยู่กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับสูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.60

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	1163.61	581.80	17.48	0.00
ภายในกลุ่ม	267	8882.71	33.27		

หมายเหตุ P<0.05 = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 28 และตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทำการเปรียบเทียบแบบเซฟเฟ่ (Scheffe's test) โดยทดสอบว่ากลุ่มย่อยๆ ที่แตกต่างกันเพิ่มเติม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสูง มีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อย สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแตกต่างกันระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 30 แสดงค่ามัธยมิเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในผล
ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการรับรู้
ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	8	16.62	4.71
ความรู้ปานกลาง	99	16.15	5.57
ความรู้น้อย	163	14.01	5.72
รวม	270	14.87	5.72

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.62 รองลงมาถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.15 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.01

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	F. Ratio	Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	307.14	153.57	4.81	0.00	
ภายในกลุ่ม	267	8508.57	31.86			

หมายเหตุ $P < 0.05$ = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 30 และตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจประชาชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อทำการเปรียบเทียบแบบเซฟเฟ่ (Scheffe's test) โดยทดสอบว่ากลุ่มย่อยคู่ที่แตกต่างกันเพิ่มเติม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ระดับปานกลางมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อย สูปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.6 ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกัน
2. ประชาชนมีลักษณะอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกัน
3. ระดับการรับรู้ข่าวสารของประชาชนแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกัน

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
ความรู้มาก	137	48.69	21.35
ความรู้ปานกลาง	131	49.11	18.76
ความรู้น้อย	2	31.00	18.38
รวม	270	48.77	20.11

จากการศึกษาเปรียบเทียบค่ามัธยมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.00 ของลงมาของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่า

เฉลี่ยเท่ากับ 49.11 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.69

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการบริการน้ำของอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	647.89	323.95	0.80	0.45
ภายในกลุ่ม	267	108100.41	404.87		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป การทดสอบสมมติ ข้อที่ 1 ความรู้ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกัน ผลการวิจัย ยกเว้น สมมติฐาน ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
รับจำนำ	81	47.79	20.81
เกษตรกรรม	54	50.39	21.90
ค้าขาย	37	48.13	19.84
รับราชการ	20	49.45	19.27
พนักงานบริษัทเอกชน	12	58.67	16.12
อื่นๆ	66	46.98	18.80
รวม	270	48.77	20.11

จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.67 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.98

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในการบริการน้ำรืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของประชาชน

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	5	1629.11	325.82	0.80	0.55
ภายในกลุ่ม	264	107119.19	405.75		

หมายเหตุ : $P > 0.05 = \text{ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในการบริการน้ำรืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จำแนกตามอาชีพของประชาชนที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริการน้ำรืออนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป การทดสอบสมมติ ข้อที่ 2 ประชาชนมีลักษณะอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ยอมรับ สมมติฐาน ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
การรับรู้ข่าวสารมาก	8	56.37	7.26
การรับรู้ข่าวสารปานกลาง	99	57.49	19.50
การรับรู้ข่าวสารน้อย	163	43.09	18.89
รวม	270	48.77	20.11

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.49 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.09

**ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ**

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F Ratio	F. Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	13254.06	6627.03	18.53	0.00
ภายในกลุ่ม	267	95494.24	357.66		

หมายเหตุ P< 0.05 = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับการรับรู้ข่าวสารของประชาชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบเพิ่มเติมแบบ เชฟเฟ่ (Scheffe's test) โดยทดสอบว่ากลุ่มย่อยคู่ที่แตกต่างกันเพิ่มเติม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ระดับปานกลางมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำระดับน้อย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป การทดสอบสมมติ ข้อที่ 3 ระดับการรับรู้ข่าวสารของประชาชนแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำไม่ต่างกัน ผลการวิจัย ปฏิเสธ สมมติฐาน ที่ตั้งไว้